

„Uświadomienie rodzicom konsekwencji dotyczących zaniedbań w sprawowaniu władzy rodzicielskiej”

Przed rodzicem dbającym o proces wychowawczy swojego dziecka stoją pewne zadania, które są **bardzo pomocne w jego rozwoju:**

- ❖ Rodzice powinni dbać o bezpieczeństwo fizyczne dziecka, dając mu schronienie, pożywienie, ubiór, uczyć dbałości o higienę, zajmują się dzieckiem kiedy jest chore
- ❖ Rodzice powinni dbać o jego emocje i uczucia okazując im miłość, szacunek, zaufanie, własnym zachowaniem wzbudzają poczucie bezpieczeństwa u dziecka, tworzą warunki do wyrażania uczuć dziecka
- ❖ Rodzice powinni dbać o zasady, określając jasne granice, dające dziecku poczucie bezpieczeństwa, a także zapoznania się z pewnymi regułami
- ❖ Rodzice powinni dbać o czas i jakość jego spędzania z dzieckiem, poświęcając wspólny czas na naukę, zabawę czy sport
- ❖ Rodzice powinni dbać o rozwój intelektualny zachęcając do nauki nowych umiejętności, rozwoju zainteresowań jakie dziecko preferuje, dając możliwość popełniania błędów

Rodzice zaniedbujący dzieci nie dbają o:

- ❖ przygotowanie posiłków dla dziecka
- ❖ utrzymanie higieny dziecka
- ❖ zapewnienie dziecku opieki lekarskiej
- ❖ edukację i rozwój dziecka
- ❖ pozostawiają dziecko bez opieki

Objawy występujące u dziecka zaniedbanego:

- ❖ niedożywienie
- ❖ zaniedbany wygląd
- ❖ częste nieobecności w szkole (bak usprawiedliwienia)
- ❖ smutek, apatia –brak naturalnej dla ich wieku radości życia
- ❖ brak zeszytów, przyborów szkolnych
- ❖ brak pomocy przy odrabianiu lekcji-dziecko nie ma odrobionych zadań domowych
- ❖ waga i wzrost poniżej normy
- ❖ pomimo występujących objawów chorobowych, nie są leczone
- ❖ częste przebywanie bez wiedzy i opieki rodziców
- ❖ nadmiernie obciążenie obowiązkami
- ❖ poczucie osamotnienia.

Aby zapobiec zaburzeniom zachowania swoich dzieci, rodzice muszą stosować wobec nich pozytywne postawy rodzicielskie.

Właściwe postawy to:

- ❖ akceptacja
- ❖ współdziałanie z dzieckiem
- ❖ uznawanie praw dziecka

Niewłaściwe postawy to:

- ❖ postawa odtrącająca
- ❖ unikająca
- ❖ nadmiernie wymagająca
- ❖ nadmiernie chroniąca

Każdemu z rodziców z założenia przysługuje władza rodzicielska, czyli zbiór uprawnień, ale też obowiązków wobec dziecka. Jeśli jednak rodzice nieprawidłowo sprawują opiekę nad potomkami, czasami konieczna jest interwencja zewnętrzna. We wszelkich spornych i nagannych sytuacjach wkracza sąd. Jedną z konsekwencji, może być ograniczenie władzy rodzicielskiej.

Przy czym należy pamiętać, że zaniedbywanie przez rodziców obowiązków względem dziecka nie w każdej sytuacji oznacza automatycznie pozbawienia ich praw, gdyż **zaniedbywanie obowiązków przez rodziców musi mieć charakter rażący**. Za takie rażące zaniedbania zostaną uznane: **pijaństwo,**

marnotrawstwo, prowadzenie rozwiązłego trybu życia itp. Z kolei **nadużywanie władzy rodzicielskiej** ma miejsce w sytuacji, gdy następuje ewidentne przekroczenie granic prawa karcenia dziecka przez: **katowanie go, znęcanie się, zmuszanie dziecka do ciężkiej pracy ponad jego siły i możliwości, wychowywaniu dziecka we wrogości do drugiego rodzica, wpajaniu mu zasad społecznych lub niemoralnych, które będą miały wpływ na postawy społeczne dziecka w przyszłości.**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA RODZICÓW

1. Odpowiedzialność za **opiekę nad dzieckiem, aż do pełnoletności sprawują jego rodzice**, którzy zobowiązani są do nadzoru nad nim. Obowiązek ten nakładają na nich przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.
2. Rodzice sprawują władzę nad dzieckiem i kierują jego działaniem tak, aby nie było zagrożone dobro dziecka i interes społeczny. **Przebywanie dziecka bez opieki w późnych godzinach nocnych**, po godz. 22.00, jest sytuacją, w której dziecko narażone jest na niebezpieczeństwo. Za jego działania odpowiadają rodzice, gdyż to działalność wychowawcza rodziców ma wpływ na zachowanie się dziecka, czyli rodzic stosując różne metody-pouczenia, zalecenia, zakazy, prośby ma wpłynąć na zachowanie dziecka. W przypadku sytuacji kiedy dziecko przebywa bez opieki w późnych godzinach nocnych osoba dorosła, która zauważy tę sytuację ma społeczny obowiązek zgłosić ją rodzicom dziecka lub odpowiednim służbom: Policji, sądowi rodzinnemu, szkole (zgodnie z Ustawą o postępowaniu w sprawie nieletnich).
3. Rodzice są odpowiedzialni za **realizację obowiązku szkolnego** ich dzieci, który rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, a trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia. Niespełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (np. kara grzywny).

Karą, która w największym stopniu godzi w samo dziecko jest nałożenie na nie kuratora.

Kurator sądowy, sprawując nadzór nad nieletnim, organizuje i prowadzi działania mające na celu pomoc nieletniemu w zmianie zachowania i nagannych postaw, w kierunku postaw społecznie akceptowanych.

Do działania kuratora sądowego należy w szczególności:

- 1) kontrolowania zachowania nieletniego w okresie wykonywania nadzoru,
- 2) odwiedzania osób, których dotyczy postępowanie, w miejscu ich zamieszkania lub pobytu oraz kontaktowanie się z ich rodziną i szkołą
- 3) żądania niezbędnych informacji i wyjaśnień od nieletniego lub innych osób objętych kontrolą lub na które nałożono obowiązki,
- 4) współdziałania z właściwymi stowarzyszeniami, organizacjami i instytucjami w zakresie poprawy warunków wychowawczych, bytowych lub zdrowotnych nieletniego,
- 5) przeglądania akt sądowych i sporządzania z nich odpisów w związku z wykonywaniem czynności zleconych przez sąd,
- 6) przeprowadzania wywiadów środowiskowych i gromadzenie niezbędnych informacji uzyskanych od organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego, zakładów pracy, stowarzyszeń, organizacji i instytucji,
- 7) podejmowania innych czynności niezbędnych dla prawidłowego wykonywania środków wychowawczych,
- 8) udzielania nieletniemu stosownej pomocy,
- 9) składania wniosków o zmianę lub uchylenie orzeczonego wobec nieletniego środka wychowawczego,
- 10) składania wniosków o zmianę lub uchylenie środka wychowawczego zastosowanego w okresie próby w związku z warunkowym zwolnieniem z zakładu poprawczego oraz o odwołanie warunkowego zwolnienia z zakładu poprawczego,
- 11) składania wniosków o zarządzenie wykonania środka poprawczego,
- 12) składania wniosków o zmianę lub uchylenie zastosowanego względem nieletniego środka tymczasowego,